

EURO a DPH základné informácie

Od 1. januára 2009 je účinný zákon č. 465/2008 Z.z., ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti MF SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR, v rámci ktorého bol zmenený a doplnený zákon č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona o DPH“). Touto novelou zákona o DPH sa hodnoty a finančné limity vyjadrené v slovenských korunách nahrádzajú sumami v eurách a súčasne sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona o DPH.

Niektoré zmeny týkajúce sa dane z pridanej hodnoty vyplývajú zo zákona č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v SR v znení neskorších predpisov a z vyhlášky MF SR č. 75/2008 Z.z.

Z uvedených právnych noriem vyplynuli v súvislosti so zavedením meny euro nasledovné najdôležitejšie zmeny týkajúce sa platiteľov dane z pridanej hodnoty.

Určenie zdaňovacieho obdobia

Zdaňovacie obdobie platiteľa dane pre rok 2009 sa určí podľa znenia zákona o DPH platného do 31.12.2008 t.j. na základe obratu dosiahnutého za predchádzajúci kalendárny rok 2008 v slovenských korunách.

Zdaňovacím obdobím platiteľa dane je kalendárny mesiac. Ak platiteľ dane nedosiahne za kalendárny rok 2008 obrat vyšší ako 10 000 000 Sk, jeho zdaňovacím obdobím pre rok 2009 bude kalendárny štvrťrok. Platiteľ dane si však môže zvoliť za zdaňovacie obdobie kalendárny mesiac, aj keď nedosiahol stanovenú výšku obratu 10 000 000 Sk. Túto skutočnosť oznámi písomne daňovému úradu.

Príklad

Za kalendárny rok 2008 dosiahne platiteľ dane obrat 8 500 000 Sk. Pre rok 2009 bude jeho zdaňovacím obdobím kalendárny štvrťrok. Platiteľ dane si však môže zvoliť za zdaňovacie obdobie kalendárny mesiac. Túto skutočnosť oznámi písomne daňovému úradu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pri určení zdaňovacieho obdobia pre rok 2009 platiteľ dane vychádza z dosiahnutého obratu za kalendárny rok 2008.

Pre nasledujúce roky sa výška obratu pre určenie zdaňovacieho obdobia mení novelou zákona o DPH z 10 000 000 Sk na 331 939,19 €.

Registrácia platiteľa dane

Podľa novely zákona o DPH s účinnosťou od 1.1.2009 je obrat pre registráciu za platiteľa dane (§ 4) a tiež pre rušenie registrácie platiteľa dane (§ 81) stanovený na 35 000 €.

Ak zdaniteľná osoba do konca decembra 2008 dosiahne za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 1 500 000 Sk, je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. januára 2009. To znamená, že takto dosiahnutý obrat do konca roku 2008 zdaniteľná osoba neprepočítava na menu euro.

V roku 2009 sleduje zdaniteľná osoba podobne ako v predchádzajúcom období obrat za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, pričom povinnosť podať žiadosť o registráciu má pri dosiahnutí obratu vo výške 35 000 eur. Obraty za jednotlivé kalendárne mesiace do konca roku 2008 vykázané v slovenských korunách prepočíta zdaniteľná osoba konverzným kurzom na menu euro, zaokrúhli na 2 desatinné miesta a pripočíta obrat za príslušné kalendárne mesiace roka 2009 vykazaný v eurách.

Príklad 1)

Zdaniteľná osoba dosiahla za február až december r.2008 obrat 980 000 Sk. Za mesiac január 2009 dosiahla obrat 3 500,25 €.

Prepočet výšky obratu pre účely registrácie:

Obrat za 11 kalendárnych mesiacov r.2008 32 530,04 €

(980 000 Sk : 30,1260 = 32 530,040 €, po zaokrúhlení 32 530,04 €)

Obrat za január 2009 3 500,25 €

Obrat za predchádzajúcich 12 kalendárnych mesiacov 36 030,29 €

Zdaniteľná osoba dosiahla stanovenú výšku obratu pre účely registrácie (35 000 €) a je povinná podať žiadosť o registráciu za platiteľa dane do 20. februára 2009.

Príklad 2)

Zdaniteľná osoba dosiahla za marec až december r.2008 obrat 870 000 Sk. Za mesiac január, február 2009 dosiahla obrat 4500,10 €.

Prepočet výšky obratu pre účely registrácie:

Obrat za 10 kalendárnych mesiacov r.2008 28 878,71€

(870 000 : 30,1260 = 28 878,709 €, po zaokrúhlení 28 878,71€)

Obrat za január, február 2009 4 500,10 €

Obrat za predchádzajúcich 12 kalendárnych mesiacov 33 378,81 €

V tomto prípade zdaniteľná osoba nedosiahla za posledných 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov stanovenú výšku obratu pre účely registrácie (35 000 €) a z uvedeného dôvodu nie je povinná podať žiadosť o registráciu za platiteľa dane.

Podobne postupuje zdaniteľná osoba pri prepočítavaní obratu pre účely registrácie za platiteľa dane aj za ďalšie nasledujúce kalendárne mesiace, napr. 9 kalendárnych mesiacov r.2008 + január, február, marec r. 2009 atď.

Podávanie daňových priznaní k DPH a platenie dane

V daňovom priznaní, opravnom daňovom priznaní alebo v dodatočnom daňovom priznaní podávanom **po dni zavedenia eura**, ktoré sa týka **zdaňovacích období**, ktoré končia **predo dňom zavedenia eura**, sa peňažné údaje vykazujú **v slovenských korunách**.

Na podávanie daňových priznaní, dodatočných daňových priznaní po dni zavedenia eura za zdaňovacie obdobia, ktoré končia pred dňom zavedenia eura, sa použijú **tlačivá, ktoré platili pre príslušné obdobie**.

Z uvedeného vyplýva, že daňové priznanie za zdaňovacie obdobie december alebo IV. štvrťrok 2008, t.j. za zdaňovacie obdobie, ktoré končí 31.12.2008 bude podané na tlačive platnom pre rok 2008 v slovenských korunách.

V daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty podávanom **za zdaňovacie obdobie po zavedení eura** sa údaje uvádzajú **v eurách**.

Ak bude výsledkom daňového priznania **vlastná daňová povinnosť**, prepočíta platiteľ dane výsledný vzťah k úhrade konverzným kurzom na euro, zaokrúhli na dve desatinné miesta nadol, t.j. v prospech platiteľa dane a takto vypočítanú daň zaplatí v zákonom stanovenej lehote. Ak platiteľ dane vlastnú daňovú povinnosť zaplatí v období duálneho hotovostného peňažného obehu, t.j. od 1.1.2009 do 16.1.2009 vrátane, a to v hotovosti poštovým poukazom alebo vkladom v banke na príslušný účet správcu dane, môže platbu vykonať ešte v slovenských korunách, alebo po prepočítaní konverzným kurzom v eurách. Suma prepočítaná v eurách sa nebude uvádzať v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobia, ktoré končia pred dňom zavedenia eura.

Podobne **nadmerný odpočet**, ktorý vznikol v zdaňovacom období, ktoré sa skončilo pred dňom zavedenia eura, sa po odpočítaní od vlastnej daňovej povinnosti a pri jeho následnom vrátení v zdaňovacom období po zavedení eura prepočíta zo slovenskej meny na menu euro konverzným kurzom, zaokrúhli sa na dve desatinné miesta nahor, t.j. v prospech platiteľa dane a takto vypočítaný nadmerný odpočet sa vráti platiteľovi dane.

Ak daňový subjekt po 1.1.2009 zistí, že daňové priznania za zdaňovacie obdobia do 31.12.2008 sú nesprávne alebo neúplné a ich **oprava má za následok zvýšenie dane alebo zníženie nadmerného odpočtu, je povinný** podať dodatočné daňové priznanie do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení s uvedením obdobia, ktorého sa dodatočné daňové priznanie týka. V rovnakej lehote je daňový subjekt povinný aj zaplatiť daň z dodatočného daňového priznania. **Rozdiely** vykázané v dodatočnom daňovom priznaní oproti poslednej známej vlastnej daňovej povinnosti alebo nadmernému odpočtu, ktoré sa týka zdaňovacích období, ktoré končia pred dňom zavedenia eura **budú vykázané v slovenských korunách a konverzným kurzom bude prepočítaná len suma úhrady**. Suma prepočítaná v eurách sa nebude uvádzať v dodatočnom daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobia, ktoré končia pred dňom zavedenia eura.

Príklad 1)

Platiteľ dane podá dňa 23.1.2009 daňové priznanie za zdaňovacie obdobie december 2008, v ktorom bude vykázaná vlastná daňová povinnosť 35 000 Sk. Túto sumu platiteľ prepočíta na eurá konverzným kurzom, $(35000 : 30,1260 = 1161,787 \text{ €})$.

Vypočítanú vlastnú daňovú povinnosť zaokrúhli na dve desatinné miesta nadol v prospech platiteľa, t.j. 1 161,78 € a uvedenú sumu zaplatí v lehote na zaplatenie dane. Tento údaj v eurách nie je potrebné uvádzať v daňovom priznaní.

Príklad 2)

Platiteľ dane dňa 23.1.2009 podá daňové priznanie za zdaňovacie obdobie december 2008, v ktorom bude vykázaný nadmerný odpočet 35 000 Sk v slovenských korunách. Táto suma bude prepočítaná na eurá konverzným kurzom, $(35000 : 30,1260 = 1161,787 \text{ €})$ a zaokrúhlená na dve desatinné miesta nahor v prospech platiteľa, t.j. 1 161,79 €.

V prípade, že nadmerný odpočet bude platiteľovi správcou dane vrátený, t.j. nebude odpočítaný od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období, v ktorom platiteľ opäť vykáže nadmerný odpočet, platba bude realizovaná v eurách v sume 1 161,79 €.

Príklad 3)

Platiteľ dane podá dňa 23.12.2008 za zdaňovacie obdobie november 2008 daňové priznanie, v ktorom vykáže nadmerný odpočet v sume 60 000 Sk. Za zdaňovacie obdobie

december 2008 podá dňa 23.1.2009 daňové priznanie, v ktorom bude vykázaná vlastná daňová povinnosť 40 000 Sk. Platiteľ dane si odpočíta nadmerný odpočet od vlastnej daňovej povinnosti vykázanej v daňovom priznaní za december 2008.

Neodpočítanú časť nadmerného odpočtu prepočíta správca dane konverzným kurzom na eurá, zaokrúhli nahor v prospech platiteľa dane a vráti platiteľovi dane.

Výpočet:

$NO \text{ za XI.2008 } 60\,000 \text{ Sk} - VDP \text{ za XII. 2008 } 40\,000 \text{ Sk} = NO \text{ } 20\,000 \text{ Sk} : 30,1260 = 663,878 \text{ €}$, po zaokrúhlení 663,88 €.

Takto prepočítaný neodpočítaný nadmerný odpočet správca dane vráti platiteľovi dane v sume 663,88 € v zákonom stanovenej lehote.

Príklad 4)

Platiteľ dane podá dňa 23.1.2009 za zdaňovacie obdobie december 2008 daňové priznanie, v ktorom vykáže nadmerný odpočet v sume 40 000 Sk. Za zdaňovacie obdobie január 2009 podá dňa 25.2.2009 daňové priznanie, v ktorom vykáže vlastnú daňovú povinnosť v eurách v sume 1 500,18 €. Platiteľ dane si odpočíta nadmerný odpočet vykázaný v daňovom priznaní za december 2008 prepočítaný konverzným kurzom na eurá, zaokrúhli nahor v prospech platiteľa dane a odpočíta od vlastnej daňovej povinnosti vykázanej v daňovom priznaní za január 2009 v eurách.

Výpočet:

$NO \text{ za XII/ 08 } 40\,000 \text{ Sk} : 30,1260 = 1327,756$, po zaokrúhlení nahor v prospech platiteľa 1327,76 €

$VDP 1500,18 \text{ €} - NO 1327,76 \text{ €} = 172,42 \text{ €}$

Vlastná daňová povinnosť na úhradu za zdaňovacie obdobie január 2009 splatná do 25.2.2009 je 172,42 €.

Príklad 5)

Platiteľ dane podá dňa 23.1.2009 za zdaňovacie obdobie december 2008 daňové priznanie, v ktorom vykáže nadmerný odpočet v sume 40 000 Sk. Za zdaňovacie obdobie január 2009 podá dňa 25.2.2009 daňové priznanie, v ktorom bude vykázaná vlastná daňová povinnosť 800,25 €. Platiteľ dane prepočíta vykázaný nadmerný odpočet v daňovom priznaní za december 2008 konverzným kurzom na eurá, zaokrúhli nahor v prospech platiteľa a odpočíta od vlastnej daňovej povinnosti vykázanej v daňovom priznaní za január 2009.

Výpočet:

$NO \text{ za XII/ 08 } 40\,000 \text{ Sk} : 30,1260 = 1327,756$, po zaokrúhlení nahor v prospech platiteľa dane 1327,76 €

$NO 1327,76 \text{ €} - VDP 800,25 \text{ €} = 527,51 \text{ €}$

Neodpočítaný nadmerný odpočet v sume 527,51 € vráti správca dane platiteľovi dane v zákonom stanovenej lehote.

Podávanie súhrnných výkazov

V súhrnnom výkaze, ktorý sa týka obdobia, ktoré skončilo **pred dňom zavedenia eura** a podáva sa po zavedení eura sa uvádzajú údaje **v slovenských korunách**. Podobne sa **v slovenských korunách** uvádzajú aj údaje v opravnom alebo dodatočnom súhrnnom výkaze podávanom **po dni zavedenia eura**, ktorý sa však vzťahuje k obdobiu **pred zavedením eura**. Opravný alebo dodatočný súhrnný výkaz sa podáva na tlačive, ktoré platilo v príslušnom zdaňovacom období pred dňom zavedenia eura.

Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica, odbor služieb pre verejnosť, november 2008